

Asia: Stora Sandjärv aurinkopuiston osayleiskaava (KRS/90/10.02.02/2024)

Kristiinankaupunki
kristiinankaupunki@krs.fi

Lausunto

1 Johdanto

Kristiinankaupunki pyytää Luonnonvarakeskukselta (Luke) lausuntoa Stora Sandjärvin aurinkovoimapuiston osayleiskaavasta ja osayleiskaavojen muutoksesta. Alue on tällä hetkellä rakentamatonta metsätalousaluetta ja suurelta osin kalliometsää. Suunnittelualue rajautuu osittain Metsälän tuulivoimapuiston osayleiskaavan ja Mikonkeitaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan alueelle.

2 Lausunto

Pyydettynä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Luke näkee, että selostuksessa selvitykset ja vaikutusten arviointi riistalajiston osalta ovat hyvin suppeat. Selostuksessa todetaan, että linnustaselvitys on tehty 2022 kevät- ja kesäaikana siten, että alueelle on jalkauduttu useampaan kertaan. Selostuksen mukaan selvitys on ollut kattava, joten erityisiä epävarmuustekijöitä selvitystuloksissa ei tunnistettu.

Luke huomauttaa, että linnustaselvityksen menetelmiä ja tuloksia olisi hyvä avata selostuksessa huolellisemmin. Lisäksi metsäkanalintujen osalta Luke huomauttaa, että kanalinnuilla on voimakkaat vuosien väliset vaihtelut kannansuuruudessa, joten laskentojen toteuttaminen vain yhtenä vuonna saattaa antaa väärän kuvan alueen merkityksestä lisääntymisympäristönä. Yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle ja on siten epävarmuustekijä tehdyissä linnustaselvityksissä. Tällöin tulosten tulkinnassa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen. Soidinselvitysten tulokset ovat tärkeitä ja ne tulee ottaa huomioon hankkeen jatkosuunnittelussa.

Yhtenäiset häiriöttömät luontoalueet ovat tärkeitä ihmistoimintaa karttaville lajeille kuten suurpedot. Luke näkee, että tämän hankkeen tulevissa vaiheissa tulee osoittaa myös erityistä painoarvoa ympärillä sijaitsevien maankäyttöhankkeiden yhteisvaikutuksiin. Luke huomauttaa, että osalla lajeista mahdollinen vaikutusalue (yhteisvaikutukset) saattaa olla hyvin laaja. Tilanne on tällainen, kun samoille reviireille ja lajin esiintymisalueille (esim. susi, metso) suunnitellaan useita maankäyttöhankkeita.

Lisäksi Luke huomauttaa, että rakennusaikaisten valumavesien hallintaan tulee kiinnittää erityistä huomiota koskien suunnitelma-alueen vesistöjä. Valumavesien hallinta tulisi olla tehokasta rakennusaikana ja tulee varmistaa, ettei maamassat pääse karkaamaan esim. tien penkoilta vesistöihin myöhemmissäkään vaiheissa.

Tiivis aurinkopaneelirakentaminen aiheuttaa varjostusta ja vaikuttaa laajalla alalla kenttäkerroksen kasvillisuuteen ja maaperään. Vaikutukset maaperäeliöstöön, orgaanisen aineksen hajotukseen, ravinnekiertoon ja vesitaseeseen sekä hiilenkiertoon voimala-alueiden maaperässä tulisi selvittää. Lisäksi on tärkeää huomioida aurinkopaneelien sekä huoltoteiden, ojitusten ja maanmuokkauksen mahdolliset vaikutukset valumavesiin ja haasteet vesien hallinnalle. Tarvittavan sähkönsiirron (ja sitä kautta erilaisten lineaarirakenteiden lisääntyminen maisemassa) vaikutuksia tulisi myös tarkastella osana vaikutustapojen kokonaisuutta.

Aurinkovoimaloiden alue on laaja alue, jossa tilaa ja siten eläinten liikkumista rajataan aidoin. Aurinkovoimalat lisäävät alueen pirstoutuneisuutta ja muutokset ovat pitkäaikaisia. Aurinkovoimaloiden vaikutuksia eläimistöön ei vielä tunneta hyvin, mutta voimaloilla saattaa olla joillekin lajeille muitakin vaikutuksia kuin elinympäristön menetys tai heikentyminen.

3 Lausunnon tiivistelmä

Aurinkovoimaloiden alue on laaja alue, jossa tilaa ja siten eläinten liikkumista rajataan aidoin. Aurinkovoimalat lisäävät alueen pirstoutuneisuutta ja muutokset ovat pitkäaikaisia. Aurinkovoimaloiden vaikutuksia eläimistöön ei vielä tunneta hyvin, mutta voimaloilla saattaa olla joillekin lajeille muitakin vaikutuksia kuin elinympäristön menetys tai heikentyminen. Näiden elinympäristössä tapahtuvien muutosten lisäksi aurinkovoiman suunnittelussa tulee huomioida sähkönsiirtoon liittyvät seikat ja rakennusajan aiheuttama häiriö sekä huoltoteiden käytöstä aiheutuva häiriö myös rakennusvaiheen jälkeen. Aurinkovoiman rakentamisen yhteydessä hankkeiden yhteisvaikutukset tulee arvioida huolellisesti. Lisäksi on tärkeää huomioida aurinkopaneelien sekä huoltoteiden, ojitusten ja maanmuokkauksen mahdolliset vaikutukset valumavesiin ja haasteet vesien hallinnalle.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 19.08.2024 klo 16:27:44.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi: